

ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2022 /84/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Эрдэнэт хот
2022 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах
Утас: 70353088 Цахим хаяг: narmandakhts@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Эрдэнэ
Утас: 70355805 Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn

Аудитор: Б.Бямбатогтох
Утас: 70350757 Цахим хаяг: byambatogtokhb@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт	2-3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
3. Аудитын тайлан	12
3.1 Ерөнхий зүйл	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Материаллаг байдал	13
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	13
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг	15
3.8 Аудитын гол асуудал	15
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	15
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	16
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	16
4. Аудитын илрүүлэлт	16
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,
Урт булаг баг, Ханддоржийн
гудамж, Утас/Факс: 70359826
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2022.02.19 № 03
танай _____-ны № _____-т

ОРХОН АЙМГИЙН ЭРХ
БҮЖИНХЭН ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Р.САРАНТУЯА ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

D:\my doc \alban bichigt\ 2022-A4.doc

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРМАНДАХ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	41,565,108.00	34,989,564.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	41,565,108.00	34,989,564.00
351	Түүхий эд материал	39,352,184.00	34,989,564.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	39,352,184.00	34,989,564.00
354	Хангамжийн материал	2,212,924.00	-
35420	Аж ахуйн материал	1,344,800.00	-
35460	Хүнсний материал	658,024.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	210,100.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	279,440,622.18	354,185,410.20
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ	-	-
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	279,440,622.18	354,185,410.20
392	Биет хөрөнгө	205,777,288.78	280,622,076.76
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	184,252,303.01	274,739,898.01
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,703,175.60)	(24,994,707.47)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	23,046,178.81	23,046,178.81
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,249,786.26)	(17,922,916.00)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	51,353,244.00	52,863,244.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(21,921,475.18)	(27,109,620.59)
393	Биет бус хөрөнгө	73,663,333.40	73,563,333.44
39301	Програм хангамж	400,000.00	400,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(166,666.60)	(266,666.56)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	73,430,000.00	73,430,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	321,005,730.18	389,174,974.20
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	-	578,746.96
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	578,746.96
413	Өглөг	-	578,746.96
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	578,746.96
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	321,005,730.18	388,596,227.24
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	321,005,730.18	388,596,227.24
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	73,430,000.00	73,430,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	6,140,942.17	303,731,439.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	246,998,945.53	236,140,942.17
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(10,858,003.36)	67,590,497.06
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	11,434,788.01	11,434,788.01
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	321,005,730.18	389,174,974.20

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	268,609,300.00	346,750,795.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,625,700.00	92,170,895.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,625,700.00	1,683,300.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,625,700.00	1,683,300.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	7,625,700.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө		950,000.00

120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-БМ		733,300.00
122	Тусламжийн орлого	-	90,487,595.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/		90,487,595.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	260,983,600.00	254,579,900.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	239,471,000.00	232,042,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	239,471,000.00	232,042,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	635,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	285,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	260,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	90,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	21,512,600.00	21,902,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	21,512,600.00	21,902,600.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	277,721,503.36	272,422,977.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	277,721,503.36	272,422,977.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	259,986,084.09	257,006,408.79
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	196,378,262.44	196,296,607.48
210101	Үндсэн цалин	149,971,358.44	126,977,790.81
210102	Нэмэгдэл	28,431,779.00	51,974,563.27
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	2,223,300.00	1,470,600.00
210104	Урамшуулал	15,751,825.00	15,873,653.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,534,723.61	24,831,086.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,676,323.61	17,384,823.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,964,600.00	1,936,424.57
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,571,700.00	1,549,239.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	392,900.00	354,308.69
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,929,200.00	3,606,289.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,705,865.49	6,544,739.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,868,207.81	2,886,217.57
210302	Түлш, халаалт	2,661,886.76	2,512,615.27
210303	Цэвэр, бохир ус	1,175,770.92	1,145,906.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,388,672.80	3,583,694.00
210401	Бичиг хэрэг	46,092.80	1,549,594.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	99,280.00	128,800.00
210404	Ном, хэвлэл	45,300.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,059,000.00	1,719,700.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	139,000.00	142,000.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	-	43,600.00
2105	Нормативт зардал	6,898,553.00	6,679,074.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	136,580.00	45,400.00

210502	Хоол, хүнс	6,761,973.00	6,538,674.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	-	95,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	659,000.00	1,382,000.00
210604	Урсгал засвар	659,000.00	1,382,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	540,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,881,006.75	17,689,206.98
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	125,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	926,500.00	311,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	17,954,506.75	17,252,806.98
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	17,735,419.27	15,416,569.15
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100,000.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	13,147,734.51	12,615,860.36
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,147,734.51	12,615,860.36
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,487,684.76	2,800,708.79
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,487,684.76	2,800,708.79
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(9,112,203.36)	74,327,817.06
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	1,745,800.00	6,737,320.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	1,745,800.00	869,800.00
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-Бараа материал		5,867,520.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(1,745,800.00)	(6,737,320.00)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(10,858,003.36)	67,590,497.06

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	73,430,000.00	11,434,788.01	236,140,942.17		321,005,730.18
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-		-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	73,430,000.00	11,434,788.01	236,140,942.17	-	321,005,730.18
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-		-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин	-	-	-		-

	үнэлгээний бууралт					
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз		-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн		-	-	68,169,244.02	68,169,244.02
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	73,430,000.00	11,434,788.01	304,310,186.19	-	389,174,974.20
D01	2021 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	73,430,000.00	11,434,788.01	304,310,186.19	-	389,174,974.20
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	73,430,000.00	11,434,788.01	304,310,186.19	-	389,174,974.20
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт		-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт		-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз		-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн		-	-	67,590,497.06	67,590,497.06
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	73,430,000.00	11,434,788.01	371,900,683.25	-	456,765,471.26

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	261,825,945.00	254,640,924.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	261,825,945.00	254,640,924.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	239,471,000.00	232,042,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	239,471,000.00	232,042,300.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	635,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн	-	285,000.00

	төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	260,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	90,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	21,512,600.00	21,902,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	21,512,600.00	21,902,600.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	842,345.00	61,024.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	842,345.00	61,024.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	261,825,945.00	254,080,924.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	261,825,945.00	254,080,924.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	243,248,180.73	238,603,330.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	196,378,262.44	195,649,686.09
210101	Үндсэн цалин	119,691,149.83	126,330,869.42
210102	Нэмэгдэл	59,644,376.61	51,974,563.27
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,578,150.00	1,470,600.00
210104	Урамшуулал	15,464,586.00	15,873,653.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,522,300.00	24,899,261.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,663,900.00	17,452,998.35
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,964,600.00	1,936,424.57
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,571,700.00	1,549,239.68
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	392,900.00	354,308.69
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,929,200.00	3,606,289.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	7,705,865.49	6,544,739.64
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,868,207.81	2,886,217.57
210302	Түлш, халаалт	2,661,886.76	2,512,615.27
210303	Цэвэр, бохир ус	1,175,770.92	1,145,906.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,422,072.80	1,175,394.00
210401	Бичиг хэрэг	46,092.80	168,894.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	99,280.00	128,800.00
210404	Ном, хэвлэл	45,300.00	49,400.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,092,400.00	686,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	139,000.00	142,000.00
2105	Нормативт зардал	6,575,880.00	6,646,550.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	136,580.00	330,400.00
210502	Хоол, хүнс	6,013,300.00	5,880,650.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	426,000.00	435,500.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	659,000.00	2,182,000.00
210604	Урсгал засвар	659,000.00	2,182,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	540,000.00	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,444,800.00	1,505,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	125,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,444,800.00	1,380,700.00

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	18,577,764.27	15,477,593.15
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	942,345.00	61,024.00
213202	Нийгмийн даатгалын тэтгэвэр, тэтгэмж	842,345.00	61,024.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	13,147,734.51	12,615,860.36
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	13,147,734.51	12,615,860.36
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,487,684.76	2,800,708.79
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,487,684.76	2,800,708.79
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	=	560,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	-	560,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	560,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	560,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	560,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	=	(560,000.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	260,983,600.0	243,348,180.7	253,944,900.0	238,528,330.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	260,983,600.0	243,348,180.7	253,944,900.0	237,968,330.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	260,883,600.0	243,248,180.7	253,944,900.0	237,968,330.9
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	197,241,600.0	196,378,262.4	196,105,400.0	195,649,686.1
210101	Үндсэн цалин	116,974,700.0	119,691,149.8	116,049,000.0	126,330,869.4
210102	Нэмэгдэл	64,263,900.0	59,644,376.6	61,470,500.0	51,974,563.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,520,000.0	1,578,150.0	1,817,700.0	1,470,600.0
210104	Урамшуулал	14,483,000.0	15,464,586.0	16,768,200.0	15,873,653.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	26,522,300.0	26,522,300.0	26,457,800.0	24,899,261.1
210201	Тэтгэврийн даатгал	18,663,900.0	18,663,900.0	18,613,600.0	17,452,998.4

210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,964,600.0	1,964,600.0	1,961,100.0	1,936,424.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,571,700.0	1,571,700.0	1,568,800.0	1,549,239.7
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	392,900.0	392,900.0	392,200.0	354,308.7
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	3,929,200.0	3,929,200.0	3,922,100.0	3,606,289.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	19,160,500.0	7,705,865.5	19,160,500.0	6,544,739.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,040,400.0	3,868,207.8	2,040,400.0	2,886,217.6
210302	Түлш, халаалт	12,212,600.0	2,661,886.8	12,212,600.0	2,512,615.3
210303	Цэвэр, бохир ус	4,907,500.0	1,175,770.9	4,907,500.0	1,145,906.8
210304	Байрны түрээс				
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,263,900.0	3,422,072.8	825,500.0	825,394.0
210401	Бичиг хэрэг	96,700.0	46,092.8	78,900.0	78,894.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	78,300.0	99,280.0	128,800.0	128,800.0
210404	Ном, хэвлэл	60,500.0	45,300.0	49,400.0	49,400.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,854,300.0	3,092,400.0	426,300.0	426,300.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	174,100.0	139,000.0	142,100.0	142,000.0
2105	Нормативт зардал	6,697,700.0	6,575,880.0	6,646,700.0	6,361,550.0
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	150,600.0	136,580.0	45,400.0	45,400.0
210502	Хоол, хүнс	6,013,300.0	6,013,300.0	6,165,800.0	5,880,650.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	533,800.0	426,000.0	435,500.0	435,500.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,352,100.0	659,000.0	2,742,100.0	2,182,000.0
210604	Урсгал засвар	2,352,100.0	659,000.0	2,742,100.0	2,182,000.0
2107	Томилолт, зочны зардал	98,800.0	-	80,600.0	-
210702	Дотоод албан томилолт	98,800.0		80,600.0	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	540,000.0	540,000.0	289,000.0	-
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	-	289,000.0	-
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	540,000.0	540,000.0		
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,006,700.0	1,444,800.0	1,637,300.0	1,505,700.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	306,400.0		250,000.0	125,000.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,700,300.0	1,444,800.0	1,387,300.0	1,380,700.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	100,000.0	100,000.0	-	-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	100,000.0	100,000.0	-	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	100,000.0	100,000.0		
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ				560,000.0
2200	Дотоод эх үүсвэрээр				560,000.0

	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	260,983,600.0	243,348,180.7	253,944,900.0	238,528,330.9
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	239,471,000.0	234,983,315.2	232,042,300.0	229,241,591.2
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	239,471,000.0	234,983,315.2	232,042,300.0	229,241,591.2
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	21,512,600.0	8,364,865.5	21,902,600.0	9,286,739.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	21,512,600.0	8,364,865.5	21,902,600.0	9,286,739.6
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	20.50	20.50	19.50	19.50
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	1.00	1.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	11.00	10.00	10.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	8.50	8.50	8.50	8.50
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	-	-	19.50	19.50
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	-	-	8.00	8.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	-	-	11.50	11.50

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	635,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	635,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	635,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	350,000.00
210401	Бичиг хэрэг	-	90,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	-	260,000.00
2105	Нормативт зардал	-	285,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	-	285,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	635,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	635,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	285,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	260,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	90,000.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд төсвийн санхүүгийн тайлагнал, бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Бямбатогтох гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Нармандах нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 07 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Эрх бүжинхэн цэцэрлэг нь бага насны хүүхдийг өөрийн онцлог, чадвар, бүтээлч үйлээрээ хөгжин, насан туршийн боловсролын суурь чадварыг эзэмшихэд дэмжин асрах, хамгаалах, хөгжүүлэх, сургалт, үйл ажиллагаагаар сургуулийн өмнөх боловсрол эзэмшүүлэх байгууллага юм.

“Багш ажилтан хүүхдийг хөгжүүлэхэд бүх талын оролцоог нэмэгдүүлж, сургалтын эрүүл аюулгүй орчин бүрдүүлэх зорилготой, дараах зорилтуудыг дэвшүүлэн ажиллажээ.

- Гэнэтийн буюу давтагдашгүй хүчин зүйлийн үед сургалтын үйл ажиллагааг тасралтгүй үргэлжлүүлэх бэлэн байдлыг хангах, дотоод хяналтыг төлөвлөж хэрэгжүүлэх,
- Багш ажилтанг мэргэжлийн сургалт болон “солилцоо” хөтөлбөрт хамруулж чадваржуулах, туршлага судлах, хүүхдийг хөгжүүлэхэд бүх талын оролцоог нэмэгдүүлэх,
- Сургалтын эрүүл аюулгүй орчинг бүрдүүлэх,
- Байгууллагын өөрийн үнэлгээг хамтын оролцоотой хийж дүрэм журмыг хэрэгжүүлэх, цаашид хийх ажлаа төлөвлөх,

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Тус байгууллагад дотоод аудитын нэгж, хариуцсан ажилтан ажилладаггүй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрх бүжинхэн цэцэрлэг 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр тайлант оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг 3,809.2 мянган төгрөг гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны батлагдсан төсөв 253,944.9 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 3,809.2 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 2,856.9 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 68,169.2 мянган төгрөгөөр буюу 21.2 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлттэй гарсан бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Бараа материал	41,565.1	34,989.6	(6,575.5)
Үндсэн хөрөнгө	279,440.6	354,185.4	74,744.8
Нийт хөрөнгө	321,005.7	389,174.9	68,169.2
Өр төлбөр		578.7	578.7
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	321,005.7	388,596.2	67,590.5
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	321,005.7	389,174.9	68,169.2

Бараа материалын данс 34,989.6 мянган төгрөг болж 6,575.5 мянган төгрөгөөр буурсан нь тусгай зориулалтын материал акталснаас шалтгаалсан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 354,185.4 мянган төгрөг болж 74,744.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь барилга байгууламжид их засвар хийсэн 90,487.6 мянган төгрөгийн их засварын ажлыг бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 578.7 мянган төгрөг болж нэмэгдсэн нь хувь хүний орлогын албан татварын өглөг үүссэнтэй холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 388,596.2 мянган төгрөг болж 67,590.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Эрх бүжинхэн цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаарх нийт орлого өмнөх оноос 78,141.5 мянган төгрөгөөр буюу 29.0 хувиар өссөн, нийт зардал өмнөх оноос 5,298.5 мянган төгрөгөөр буюу 1.9 хувиар тус тус буурсан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Эрх бүжинхэн цэцэрлэг нь 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 344,276.3 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 344,276.3 сая төгрөгөөр тооцож, төлөвлөн төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Тус байгууллагаас хүргүүлсэн төсвийн төслийг 82,035.2 мянган төгрөгөөр бууруулан 262,241.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Тайлант онд төсвийг 1 удаа тодотгол хийж 8,296.2 мянган төгрөгөөр бууруулж, 253,944.9 мянган төгрөгөөр баталжээ. Тодотголоор цалингийн нэмэгдэл урамшуулал, нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэлийг бууруулжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх сургуулийн өмнөх боловсрол олгох үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхээр 229,241.6 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс тусгай зориулалтын шилжүүлгээр, орон нутгийн төсвөөс 9,286.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 237,968.3 мянган төгрөгийг зарцуулж, 15,416.6 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 237,968.3 мянган төгрөг буюу 93.7 хувьтай байгаа нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 455.7 мянган төгрөг, ажил олгогчоос төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг 1,558.5 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 12,615.8 мянган төгрөг, нормативт зардлыг 285.2 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж 289.0 мянган төгрөг, томилолт зочны зардлыг 80.6 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 131.6 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Аймгийн БСУГ-аас 90.0 мянган төгрөгийн бичиг хэрэг, 260.0 мянган төгрөгийн хог хаягдал зайлуулах, ариутгалын бодис, 285.0 мянган төгрөгийн эм бэлдмэл эмнэлгийн хэрэгслийн зардлын санхүүжилтийг нэмэлт санхүүжилтийн дансаар хүлээн авсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд ковид-19 халдварт цар тахалтай холбоотой хязгаарлалт үргэлжилсэн хэдий ч аудитын хийх цар хүрээ хязгаарлагдаагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад нөлөө үзүүлэх асуудлууд үүсээгүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1-д хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6.1, 6.4-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Эрх бүжинхэн цэцэрлэг нь 2021 онд нийт 217,919.3 мянган төгрөгийн 151 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас 2 мэдээллийг мэдээлэх хугацаа болоогүй, 217,919.3 мянган төгрөгийн 149 мэдээллийг ил тод байршуулж, хуулийн хугацаанд мэдээлсэн байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, харин ур чадварын нэмэгдлийг шалгуурын дагуу үнэлээгүй харилцан адилгүй хувиар олгосон нь 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 4-р хавсралт, Боловсрол, Шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын хамтарсан А/35, А/10/9 тушаалын хүрээнд шалгасан зүйлийн холбогдох шалгуурт нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 1,508.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 46,110.3 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж хэрэгжилтийг 100 хувьтай хангуулсан байна.

Хүснэгт . Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	тоо	дүн	тоо	дүн	тоо	дүн	хувь
Акт							
Албан шаардлага	1	1,508.0	1	1,508.0			
Зөвлөмж	1	46,110.3	1	46,110.3			
Нийт дүн	2	47,618.3	2	47,618.3			

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал байхгүй байна.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 5,942.1 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 2,490.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 2,713.2 мянган төгрөгт 1 албан шаардлага, 738.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 2 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Татварын 578.7 мянган төгрөгийн өглөгийг өглөгөөр бүртгээгүй, үр дүнгийн тайланд бараа материалын акталсан дүнг 524.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 659.7 мянган төгрөгийн бараа материалыг худалдан авснаар тайлагнасан, эцэг эхээс хандиваар авсан тусгай зориулалт, бичиг хэргийн материалыг бусад хангамжийн материалд орлогоор тайлагнасан, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлаас цалингийн зардалд гүйлгэн зарцуулсан 68.2 мянган төгрөгийг залруулав.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн зарцуулалттай холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай”-д заасан үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.2 “батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”, 16.5.4 “төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх” гэж заасныг мөрдөөгүйтэй холбоотой байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийн зарцуулалтад үр дүнтэй хяналт хэрэгжүүлж, эрх бүхий байгууллагаас гаргасан тогтоол, журмын хэрэгжилтийг хангуулах.

2. **Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал**

2.1. Илрүүлэлт:

Жилийн эцэст татварын хэлтэстэй авлага, өглөгийн тооцоо нийлж баталгаажуулаагүйгээс 578.7 мянган төгрөгийн өглөгийг санхүүгийн тайланд бүртгээгүй орхигдуулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2-д “Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ”, 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Харилцагч байгууллагатай авлага, өглөгийн тооцоо нийлж, баталгаажуулан санхүүгийн тайланд тусгах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 06 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Эрх бүжинхэн цэцэрлэг	8	5,942.1	5	2,490.3			1	2,713.2	2	738.6